

gemeente
Buren

‘EEN KOFFER VOL KANSEN VOOR ALLE KINDEREN’

**ONDERWIJSACHTERSTANDENBELEID
2019-2022**

INHOUD

VOORWOORD	3
IN- EN AANLEIDING ONDERWIJSACHTERSTANDEN IN BUREN	4
1. VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE IN DE GEMEENTE BUREN	6
1.1 Doelgroep	6
1.2 Aanbod	7
1.3 Deelname	7
1.4 Toeleiding	7
1.5 Doorgaande lijn	8
1.6 Resultaten	8
2. VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE – NADER BELICHT	10
2.1 Integraal VVE-programma	10
2.2 Ouders	10
2.3 Externe zorg	11
2.4 Kwaliteitszorg en monitoring van VVE	12
3. AFSTEMMING EN RELATIE MET ANDERE BELEIDSTERREINEN IN BUREN	13
3.1 Kinderopvang	13
3.2 Passend onderwijs	13
3.3 Preventief jeugdbeleid, jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg	13
3.3 Kindcentra	13
3.4 Doorgaande lijn Primair Onderwijs – Voortgezet Onderwijs	14
3.5 Laaggeletterdheid	14
4. VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE – RANDVOORWAARDEN	15
4.1 Toezicht door de GGD	15
4.2 Gemeentelijk VVE-bijdrage	15
5. BEGROTING EN FINANCIERING	16

VOORWOORD

De schoolbesturen en aanbieders van kinderopvang werken samen met de gemeente Buren aan kansen voor alle kinderen. Dit doen we binnen de Lokale Educatie Agenda (LEA).

Ook op gebied van onderwijsachterstanden slaan wij de handen ineen om te werken aan taalontwikkeling en sociale vaardigheden van Burense kinderen. Want elk kind in Buren verdient een mooie toekomst. Een rijk aanbod van het consultatiebureau, de peuteropvang en de school helpt daarbij. Voor sommige kinderen is dat niet vanzelfsprekend. Juist voor die kinderen willen we het perspectief vergroten.

Het is belangrijk dat wij daarin samenwerken. Ontwikkeling stopt niet bij de overgang van kinderopvang naar basisonderwijs of van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs. Soms is dat ook zoeken naar de juiste vorm van samenwerking- en afstemming. We worden verschillend gefinancierd, het toezicht is anders georganiseerd en privacywetgeving

maakt dat we zorgvuldig moeten afstemmen hoe en wat we aan gegevens uitwisselen. De belangrijkste voorwaarde om dit op te lossen is onze gezamenlijk drijfveer het beste uit onze kinderen te halen, we zijn gemotiveerd!

Deze beleidsnotitie geeft de eerste aanzet voor onze gezamenlijke inspanningen. Nog niet alles is tot in details uitgewerkt, we vragen ook ruimte om gaandeweg en in overleg tussen partners naar praktisch werkbare oplossingen te zoeken. Iedere keer met hetzelfde uitgangspunt: een koffer vol kansen voor alle kinderen.

Daan Russchen, Heb Huibers, Mark van der Pol, Riny van der Mark, Hans Beekman, Gerlinde van Driel, Joke Borgstein-van Dord en Gea de Greef

ONDERWIJSACHTERSTANDEN IN BUREN

De gemeente Buren en haar partners die met en voor kinderen werken willen dat alle kinderen in Buren kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. In Buren werken de kinderopvangorganisaties en basisscholen samen aan een aanbod voor de Burense kinderen. De gemeente Buren wil dit aanbod en daarmee samenhangende ontwikkelingen door middel van haar onderwijsachterstandenbeleid ondersteunen. De Rijksmiddelen die de gemeente Buren vanaf 1 januari 2019 voor onderwijsachterstanden ontvangt, maken het mogelijk dat de gemeente initiatieven op de peuteropvang én basisscholen gaat faciliteren, stimuleren en ondersteunen.

De gemeente vindt het belangrijk dat haar partners nauw betrokken zijn bij het ontwikkelen van de aanpak gericht op het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden. Daarom werkten de gemeente, de kinderopvang, het onderwijs, de jeugdgezondheidszorg samen om het onderwijsachterstandenbeleid in Buren vorm te geven. Deze samenwerking resulteerde in de beleidsnotitie 'Een

'EEN KOFFER VOL KANSSEN VOOR ALLE KINDEREN'

koffer vol kansen voor alle kinderen'. Het onderwijsachterstandenbeleid in Buren sluit zo veel mogelijk aan op het bestaande aanbod en de lokale situatie. Met dit beleid leggen de gemeente en haar partners een basis om in Buren onderwijsachterstanden te verminderen. De komende jaren willen we hier samen verder aan werken.

Visie Burense kind

Om de Burense kinderen het allerbeste te bieden en waar nodig of gewenst te ondersteunen, werkten de gemeente en de partners werkzaam op het gebied van onderwijs, kinderopvang sport, spel, gezondheid, welzijn en cultuur aan een Burense visie op het kind.

De Burense visie op het kind

Kinderen in Buren groeien veilig op, hebben kansen om hun talent binnen hun mogelijkheden te ontplooiën en ontwikkelen zich tot gezonde en zelfstandige volwassenen.

In de visie staat de ontwikkeling van het kind centraal. Met al zijn talenten en mogelijkheden. Uitgangspunt zijn de thema's Kansrijk, Veilig en Gezond waarbij de partners een sluitend aanbod op het gebied van sport, spel, gezond gedrag, voeding, kunst en cultuur verzorgen. De kinderopvang en de basisscholen werken structureel samen. Met elkaar en altijd samen met ouders.

Het doel van het onderwijsachterstandenbeleid - voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden - sluit op de Burense visie en haar uitgangspunten aan. We willen dat alle Burense kinderen hun schoolloopbaan op een bij hen passende wijze kunnen doorlopen. Waar ze door omstandigheden een achterstand hebben of ontwikkelen wil de gemeente het onderwijs en de kinderopvang faciliteren om dit te signaleren en tegen te gaan. Daarom wil de gemeente deze partners ondersteunen bij de aanpak van onderwijsachterstanden. Daarnaast willen we talent stimuleren waar dit door (taal)achterstanden niet tot bloei kan komen. De achterstanden kunnen in de Nederlandse taal maar ook in andere (sociale) vaardigheden oplopen. Daarom richten onze interventies en programma's zich niet

uitsluitend op taal maar ook op sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.

Kinderen kunnen al jong een achterstand oplopen. Om kinderen goed voorbereid aan hun schoolloopbaan te laten beginnen is al vroeg aandacht voor kinderen met (een risico op) achterstanden. De focus van onze inzet ligt bij de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) waar kinderen een programma volgen dat zich op het voorkomen en wegwerken van de achterstanden richt.

Context wettelijk kader

De uitvoering van VVE is gebaseerd op de volgende wetten:

- Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE);
- Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie;
- Wet Kinderopvang;
- Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang;
- Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk;
- Wet op het primair onderwijs;
- Wet op het onderwijstoezicht.

Alle aanbieders van peuteropvang moeten voldoen aan de wettelijke eisen die op landelijk niveau zijn uitgewerkt in de inspectie- en waarderingskaders vanuit de Wet kinderopvang en de Inspectie van het Onderwijs.

Landelijke ontwikkelingen VVE

Het besluit van het Kabinet in 2017 om extra te investeren in VVE inclusief een nieuwe verdeelsystematiek voor de onderwijsachterstandsmiddelen, betekent voor de gemeente Buren dat er vanaf 2019 middelen beschikbaar komen.

De gemeente ontvangt van het Rijk onderwijsachterstandsmiddelen met de verplichting om hiervoor een - in kwantiteit en kwaliteit - voldoende aanbod van Voor- en Vroegschoolse Educatie te organiseren voor kinderen met een taal- en/of ontwikkelingsachterstand of een risico daarop.

Uitbreiding uren en verhoging kwaliteit

Op basis van nieuw Rijksbeleid vanaf 2020 zetten we in op de uitbreiding van het aantal uren voorschoolse

educatie voor peuters met het risico op een taal- of ontwikkelingsachterstand. Het huidige aanbod van 10 uur verandert in het aanbod van 16 uur per week. De inzet van meer HBO geschoold personeel binnen de peuteropvang moet daarnaast leiden tot een kwaliteitsverhoging van de voorschoolse educatie.

Terugblik lokale inzet peuteropvang

Vanaf 2013 tot en met 2018 voert de gemeente Buren een lokale aanpak gericht op ontwikkelingsachterstanden bij peuters uit. Aangezien de gemeente Buren niet in aanmerking kwam voor rijks gelden voor onderwijsachterstanden investeerde de gemeente eigen middelen in deze aanpak. Centraal daarin

DE FOCUS VAN ONZE INZET LIGT BIJ DE VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

staat het bereiken van peuters met risico's op taalontwikkeling. Daarin werkt de gemeente samen met de consultatiebureaus en de kinderopvangorganisaties. Met deze aanpak hebben we circa 180 peuters bereikt. Een deel van de groep is niet bereikt. Dat heeft vooral te maken de keuze van ouders om geen gebruik van de peuteropvang te maken.

De voorbereidingsgroep evalueerde de lokale aanpak van de afgelopen zes jaar en kwam tot de volgende aandachtspunten:

- mondelinge overdracht van informatie vanuit consultatiebureau richting peuteropvang,
- aansluiting van de openingstijden van de peuteropvang op de schooltijden,
- de eigen bijdrage van ouders,
- terugkoppeling van het consultatiebureau naar de peuteropvang,
- terugkoppeling bij plaatsing naar het consultatiebureau,
- ondersteuning van ouders door bijvoorbeeld een peuterconsulent,
- voorlichting over financiële mogelijkheden.

VOOR- EN VROEGSCHOOELSE EDUCATIE IN DE GEMEENTE BUREN

In de in- en aanleiding beschrijven we de Burense visie en hoe de aanpak van onderwijsachterstanden hierop aansluit. Onze focus ligt op het verminderen van (taal)achterstanden bij jonge kinderen. Dat doen we door het investeren in de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Dit hoofdstuk gaat over de manier waarop we de VVE in de gemeente Buren willen gaan inzetten in de periode 2019-2022.

Voor wie is de VVE?	Waar?
Peuters 2-4 jaar	Peutergroepen bij vroegere peuterspeelzalen
	Speel-leergroepen binnen de kinderopvang
	Peuteropvang
Kleuters 4-6 jaar	Groep 1 en 2 op basisschool

Bij de VVE in Buren hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Er is plaats voor alle peuters;
- Gelijke toegang voor alle ouders (met inkomensafhankelijke bijdrage);
- Ouders zijn optimaal betrokken bij de peuteropvang;
- Er is een doorgaande leerlijn met basisscholen;
- Zorgstructuur rond peuter is goed geborgd;
- Alle peutervoorzieningen zijn kwalitatief goed;
- Het VVE-beleid sluit op de Burense visie op het kind aan;
- Het landelijk wettelijk kader geldt als basis voor VVE.

1.1 DOELGROEP

De doelgroep voor VVE zijn kinderen die rond hun 2e verjaardag een (taal)achterstand hebben of een vergroot risico lopen op deze achterstand. Het consultatiebureau in de gemeente Buren ziet deze kinderen en hun ouders al

op jonge leeftijd. Zij constateren of een peuter een (risico op) achterstand heeft en gebaat is bij een VVE-aanbod. Zij geven een VVE-verwijzing. Deze verwijzing vindt plaats op basis van de vastgestelde criteria. De volgende criteria voor de VVE-verwijzing gelden in de gemeente Buren:

- Ouder heeft geen startkwalificatie. Dat betekent dat de ouder maximaal een mbo-2 hoger diploma heeft. Voor buitenlandse diploma's wordt gekeken aan welk niveau ze vergelijkbaar zijn;
- Het kind groeit op in een taalarme omgeving ;
- Kind scoort negatief op ontwikkelingsgebied taal (van Wiechenonderzoek item 39 en 40).

Andere kernmerken op grond waarvan het consultatiebureau zou kunnen beslissen om een VVE-verwijzing af te geven:

- kinderen met een vluchtelingenachtergrond;
- kinderen van (eerste generatie) arbeidsmigranten;
- kinderen wiens ouders het kind opvoeden in de moedertaal en waar de omstandigheden waarin hij opgroeit niet optimaal zijn voor een goede ontwikkeling;
- kinderen die in armoede opgroeien en/of wiens ouders in ernstige financiële omstandigheden verkeren;
- de sociaal- emotionele ontwikkeling van een kind.

Niet alles is in criteria te vatten. Vanuit de deskundigheid en ervaring mag het consultatiebureau gemotiveerd afwijken van de criteria en besluiten dat een kind een VVE-verwijzing krijgt.

Soms wordt pas duidelijk dat een kind baat heeft bij een VVE-verwijzing als het al geplaatst is in de peuteropvang. Dit komt omdat kinderen nog zo jong zijn, en de peutergroep vaak de eerste plek is buitenshuis waar kinderen bijna dagelijks in een groep met andere

kinderen functioneren. Ook dan kunnen ouders en de peuteropvang in overleg met het consultatiebureau bij een extra bezoek, een VVE-indicatie krijgen. De route die verschillende partijen moeten volgen werken we nog concreet uit.

1.2 AANBOD

Het voorschools educatieve aanbod kent een aantal wettelijke eisen:

- Het aanbod vindt plaats in een kindercentrum (dagopvang, peuteropvang of voorschool);
- Het aanbod omvat per week ten minste 10 uur aan activiteiten gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen;
- Aanbieders werken met een programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Wanneer we dat naar het aanbod in de gemeente Buren vertalen, is het volgende leidend:

- Voor alle peuters van 2 - 4 jaar is er in de gemeente Buren een aanbod van tenminste twee dagdelen van in totaal 6-8 uur per week, gedurende 40 weken per jaar. Alle peuters (reguliere en VVE-geïndiceerde) krijgen hierbij een zelfde kwalitatief aanbod van voorschoolse educatie.
- Voor de peuters met een VVE-verwijzing is er een aanvullend aanbod van 4-6 uur per week (in totaal 10-12 uur verdeeld over 3 of 4 dagdelen), gedurende 40 weken.
- Het aanbod vindt plaats in een (horizontale) groep in de dagopvang of peuteropvang.
- Het aanbod aan peuters is op basis van een erkend pedagogisch programma.

Vanaf 2020 is een aanbod voor peuters met een VVE-indicatie verplicht van totaal 16 uur per week. Hiervoor komen vanaf 2019 extra financiële middelen beschikbaar via de onderwijsachterstandsmiddelen. In 2019 onderzoeken de gemeente en de aanbieders wat dit betekent voor het aanbod vanaf 2020 aan de reguliere peuters (zonder VVE-indicatie).

1.3 DEELNAME

De ambitie van de gemeente Buren is dat alle peuters met VVE-indicatie gebruik maken van een VVE gekwalificeerde voorziening voor peuteropvang. Daar gaan we samen

DE AMBITIE IS DAT ALLE PEUTERS MET VVE-INDICATIE GEBRUIK MAKEN VAN PEUTEROPVANG

met onze VVE-partners in de beleidsperiode 2019-2022 op inzetten. Naar verwachting zal de deelname van de peuters stapsgewijs toenemen. Daarbij stellen we ons als doel om in 2020 90% van de peuters met VVE-indicatie te bereiken, in 2021 95% van de peuters en in 2022 100%. Om dit te kunnen monitoren maken we afspraken met de jeugdgezondheidszorg en de aanbieders van peuteropvang.

Vanzelfsprekend blijven ouders voor hun kinderen bepalend in deze keuze. Voor de peuters met VVE-indicatie geldt daarbij dat de toeleiding vanuit het consultatiebureau, zowel qua informatie als argumentatie, zodanig helpend moet zijn dat de ambitie voor een deelname van 100% haalbaar is.

Wat betreft de zogenaamde reguliere peuters (zonder VVE-indicatie) in de gemeente Buren is de ambitie dat ook zij gebruik maken van een voorschoolse voorziening bij voorkeur met een VVE-kwaliteit.

1.4 TOELEIDING

De jeugdverpleegkundigen (jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar) hebben als taak om (taal)achterstanden bij peuters te indiceren en deze peuters naar de peuteropvang toe te leiden. Dat gebeurt op het consultatiebureau waar alle ouders van kleine kinderen voor consulten komen of bij gezinnen thuis.

De jeugdverpleegkundige stelt doorgaans tijdens het 18-maanden consult vast of een peuter een VVE-verwijzing

Ambitie Sluitende toeleiding

Onze ambitie is dat alle peuters met een VVE-verwijzing naar de peuteropvang gaan. Sommige ouders kiezen ervoor om hun peuter niet naar de peuteropvang te brengen, ook als hun peuter een verwijzing heeft. Soms heeft het met de onbekendheid van de peuteropvang te maken. Soms spelen er andere omstandigheden een rol waardoor ouders geen gebruik van peuteropvang

kunnen of willen maken. We zetten ons in voor een sluitende toeleiding. Dat doen we door afspraken te maken over de uitwisseling van de informatie tussen de jeugdgezondheidszorg en de peuteropvang. Daarnaast bekijken we welke inzet nog meer nodig is om de deelname te vergroten en werken we deze met de betrokken partners uit.

krijgt. Dat doet ze op basis van de vastgestelde criteria. De jeugdverpleegkundige bespreekt de verwijzing met de ouders en geeft hen de informatie over de peuteropvang. Met de toestemming van de ouders geeft de jeugdverpleegkundige de verwijzing aan de peuteropvanglocatie door. De peuteropvang koppelt aan de jeugdverpleegkundige terug of de peuter op hun locatie geplaatst is en voor hoeveel uur.

1.5 DOORGAANDE LIJN

VVE is een educatief aanbod voor jonge kinderen die risico lopen op taal- en onderwijsachterstanden. Uitvoering vindt plaats op zowel locaties van peuteropvang (zgn. voorschool) als in groep 1 en 2 van de basisscholen (zgn. vroegschool). Deze VVE-voorzieningen werken samen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren in een doorgaande lijn van peuteropvang naar basisschool.

Een doorgaande lijn voor kinderen van de peuteropvang naar groep 1 van de basisschool is belangrijk voor een ononderbroken ontwikkeling van kinderen. Het gaat dan bijvoorbeeld om afstemming over het aanbod, het pedagogisch-educatief handelen, de omgang met ouders en de overdracht van peuteropvang naar basisschool.

Wat betreft de overdracht dient er voor peuters met een VVE-indicatie een warme overdracht te zijn. Een warme overdracht betekent dat pedagogisch medewerker, leerkracht en ouder(s) samen in een gesprek de ontwikkeling van het kind bespreken en zodoende een soepele overgang van peuteropvang naar basisschool bewerkstelligen. Ook voor de overige peuters is het belangrijk dat de overdracht soepel verloopt. Hiervoor ontwikkelen de partners een uniform overdrachtsformulier. Daarbij helpt het bijvoorbeeld wanneer peuteropvangaanbieders en basisscholen standaard overdrachtsformulieren gebruiken. Nog

belangrijker is dat men kennis heeft van elkaars werk. Daardoor worden pedagogisch medewerkers en leerkrachten in de onderbouw van het basisonderwijs aan elkaar verbonden.

De partners vinden de doorgaande lijn binnen de VVE een cruciaal onderdeel. Het gaat er dan met name om dat de knip tussen peuteropvang en de basisschool er zoveel mogelijk uitgehaald wordt. Om een goede doorgaande lijn te realiseren is het nodig dat de scholen en de peuteropvangaanbieders inhoudelijk met elkaar nauw samenwerken. Dit betekent dat hun aanbod, pedagogisch-educatief handelen, omgang met de ouders en interne begeleiding en zorg op elkaar afgestemd zijn en de professionals van de peuteropvang en de basisscholen structureel samenwerken. Ook de coördinatie tussen de peuteropvang en de basisschool en de doorstroom van kinderen zijn belangrijke aandachtspunten binnen de doorgaande lijn. Hoe we precies de doorgaande lijn in de gemeente Buren vorm gaan geven werken we samen de betrokken professionals van de peuteropvang en scholen uit. Aangezien de doorgaande lijn een omvangrijk onderwerp is stellen we met deze professionals jaarlijks een plan op voor de uitwerking van de aandachtspunten.

1.6 RESULTATEN

Op grond van de Wet op het Primair Onderwijs (artikel 167a) hebben schoolbesturen en gemeenten de volgende verplichting:

“Iedere gemeente die VVE-middelen ontvangt, heeft een wettelijke verplichting om met de schoolbesturen afspraken te maken over wat de resultaten voor vroegschoolse educatie moeten zijn.”

De resultaatafspraken hebben veelal betrekking op bereik, intensiteit, duur, doorgaande lijn en opbrengsten. Welke resultaten behaald moeten worden, kan en mag per

gemeente verschillen. De resultaten moeten meetbaar zijn en daadwerkelijk gemeten worden.

Het uitgangspunt van het onderwijsachterstandenbeleid is dat kinderen zonder of met zo min mogelijk achterstand starten in groep 3. We zetten VVE in om er voor te zorgen dat kinderen zoveel mogelijk achterstand inhalen.

Het gaat bij de resultaatafspraken nadrukkelijk niet over de kwaliteit van het onderwijs. Daar gaan de scholen zelf over en zij worden al beoordeeld door de Onderwijsinspectie.

Vanuit het Rijk zijn er kwaliteitseisen op het gebied van VVE geformuleerd die direct betrekking hebben op de voorschoolse educatie. Het gaat dan bijvoorbeeld om de minimale tijd in uren die peuters met VVE-indicatie aangeboden krijgen, de opleidingseisen van de pedagogische medewerkers en het gebruik van een VVE-programma.

In 2019 werken de gemeente en de onderwijspartners aan de concretisering van de resultaatafspraken in de gemeente Buren. Thema's die aan de orde komen, zijn:

- Organiseren van een dialoog tussen de partners om de kwaliteit van het onderwijs aan het jonge kind vanaf de start bij de peuteropvang tot en met groep 2 te blijven verbeteren. Waar nodig onderzoeken we de mogelijkheden om de kwaliteitsverbetering voor Vroegschoolse Educatie op scholen te ondersteunen.

- Bepalen op welke wijze we resultaten van de VVE bij kinderen gaan monitoren en meten.
- Stimuleren en meten van de deelname van peuters met VVE-indicatie in voorschoolse voorzieningen.

Verantwoording

Ieder jaar geven de VVE-partners in de LEA de stand van zaken op de volgende onderdelen:

- de samenwerking en eventuele verbeterplannen daarop
- de gekozen ambities
- de uitkomsten op de afspraken.

Tevens geven de peuteropvangaanbieders jaarlijks een analyse van de opbrengsten van de peuteropvang en een analyse van de gemeten pedagogische en educatieve kwaliteit en eventuele verbetermaatregelen aan de gemeente door. Hierbij sluiten we zo veel mogelijk aan bij hetgeen de organisaties al vastleggen.

VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE, NADER BELICHT

2.1 INTEGRAAL VVE-PROGRAMMA

In Buren werken de peuteropvangaanbieders met een door het Nederlands Jeugdinstituut (Nji) erkend VVE-programma. Hierbij komen per jaar minimaal 6 thema's aan bod. Elke aanbieder heeft een pedagogisch plan/werkplan voor de peuteropvang waarin staat op welke wijze het door het Nederlands Jeugdinstituut erkend VVE-programma wordt uitgevoerd en hoe de ontwikkeldomeinen (taal, rekenen/ordenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek) zijn ingericht. Elke aanbieder bekijkt dit plan jaarlijks opnieuw en past het waar nodig aan.

Alle pedagogisch medewerkers op de peuteropvang zijn geschoold in het VVE-programma of volgen, conform wet- en regelgeving, aantoonbaar de scholing. De aanbieder stelt jaarlijks een opleidingsplan VVE op voor de medewerkers.

2.2 OUDERS

Ouders hebben een grote invloed op de ontwikkeling van hun kind. Vooral in de eerste levensjaren heeft hun betrokkenheid het meest effect. Hierbij gaat het om wat ouders thuis met hun kind doen aan stimulerende activiteiten zoals voorlezen, rijmen met het kind, doe-alsof spel etc. Centraal hierin is de interactie tussen ouders en kind. De kwaliteit van deze interactie is van grote invloed op latere leerresultaten van het kind.

Ouderbetrokkenheid

Betrokkenheid van ouders bij hun kind is doorgaans groot. Ouders zien echter niet altijd welke inspanningen peuteropvang doet voor de (taal)ontwikkeling van hun kind en weten daardoor soms niet hoe ze hierop thuis kunnen voortbouwen. Om dit mogelijke hiaat te overbruggen, betreft peuteropvang ouders bij de

ontwikkeling van het kind en biedt hen de handvatten om dit ook thuis te stimuleren. Dit is een belangrijk onderdeel van de VVE-programma's.

Op basis van de Wet kinderopvang moeten kinderopvangorganisaties de ontwikkeling van elk kind volgen en stimuleren en de informatie daarover met de toestemming van ouders met basisschool en buitenschoolse opvang delen. Verder dient elk kind in de dagopvang een mentor te hebben. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders.

Ouderbetrokkenheid is daarnaast een verplicht onderdeel van de opleiding tot pedagogisch medewerkers binnen de VVE-peuteropvang. We vragen aan de kinderopvangorganisaties om in hun pedagogisch beleidsplan op te nemen welke activiteiten gericht op ouderbetrokkenheid ze jaarlijks organiseren en hoe ze ouders betrekken bij stimuleren van de ontwikkeling van het kind.

Kinderopvang, onderwijs, jeugdgezondheidszorg en de gemeente vinden ouderbetrokkenheid een belangrijk onderwerp binnen de VVE en willen ieder vanuit hun eigen rol daar een rol in spelen. Bij ouderbetrokkenheid is het ontwikkelen van de relatie met ouders, contact maken, hebben en houden essentieel. Dit betekent dat pedagogisch medewerkers zo goed mogelijk aansluiten op de belevingswereld van ouders en in de relatie met ouders investeren. Daarbij werkt persoonlijk contact het beste.

Extra aandacht vragen die ouders voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, zoals nieuwkomers en ouders afkomstig uit Midden- en Oost Europa. Deze ouders dienen extra ondersteuning en begeleiding te krijgen om hun kind goed te

Ambitie Ouders versterken

Ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderwerp binnen de VVE in de gemeente Buren. Door ouders in hun rol te ondersteunen en hun vaardigheden helpen te versterken werken we gezamenlijk aan een optimaal opvoedklimaat voor de Burense kinderen. Als VVE-partners - kinderopvang, onderwijs en jeugdgezondheidszorg en de gemeente - werken we in 2019 verder uit hoe we de ouderbetrokkenheid vorm gaan geven en wat daarvoor nodig is.

kunnen ondersteunen in zijn ontwikkeling en leerproces. We willen in programma's investeren die zich richten op thuisactiviteiten en groepsactiviteiten voor ouders. De inzet daarbij is het versterken van de bewustwording en vaardigheden van ouders. Een voorbeeld daarvan is het programma VoorleesExpress waarbij getrainde vrijwilligers aan kinderen bij hun thuis voorlezen.

2.3 EXTERNE ZORG

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een sluitend netwerk van zorgverleners zodat kinderen de zorg krijgen die ze nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Peuteropvanglocaties hebben de taak om peuters met een zorgvraag vroegtijdig te signaleren. Dit kunnen ze niet alleen, ze krijgen daarbij ondersteuning van andere partijen zoals het consultatiebureau of het gebiedsteam Stib.

Binnen de VVE-aanpak is er veel aandacht voor de taal- en spraakontwikkeling bij peuters. In de peuterperiode is de ontwikkeling van taal het sterkst. Daarom heeft bijsturen in deze periode het meeste effect. De jeugdverpleegkundigen op het consultatiebureau zijn alert op de taal- en spraakontwikkeling bij jonge kinderen en verwijzen ouders, indien nodig, naar de logopedisten. De jeugdverpleegkundigen en logopedisten werken samen en stemmen hun aanpak en begeleiding op elkaar af.

Bij een zorgvraag kunnen de peuteropvang en ouders aankloppen bij het consultatiebureau en het gebiedsteam Stib. Ook kent de gemeente Buren Integrale Vroeghulp die zich richt op diagnostiek en hulpverlening bij ontwikkelingsproblemen van jonge kinderen.

Integrale aanpak op de Bredeschool Maurik

OBS de Boogerd, de Hoeksteen en SKLM Kinderopvang ontwikkelden in 2016 een integrale aanpak van de zorg en begeleiding van jonge kinderen in Bredeschool Maurik. Ze zetten één interne zorgstructuur op voor de beide scholen en de kinderopvang. Met als resultaat dat jonge kinderen met ontwikkelingsproblemen eerder in beeld komen, de ondersteuning voor deze kinderen beter afgestemd is en de interne begeleiders van de drie organisaties op dezelfde wijze werken. Ook verloopt de communicatie richting ouders efficiënt en eenduidig.

We onderzoeken mogelijkheden voor de inzet van extra kwaliteitszorg. Daarbij nemen we de inzet van een consulent voor peuters en kleuters als denkrichting. In een buurgemeente startte het Samenwerkingsverband Betuws primair passend onderwijs (BePo) een pilot met een peuterconsulent. De resultaten van deze pilot zijn zodanig dat deze buurgemeente en Bepo de peuterconsulent structureel invoerden. De VVE-partners in de gemeente Buren bekijken of de inzet van een dergelijke consulent wenselijk is en zo ja, hoe we deze vorm in Buren gaan geven.

Ambitie Consulent voor peuters en kleuters

De consulent voor peuters en kleuters ondersteunt de verbinding tussen het consultatiebureau, de peuteropvang en de basisschool. Doel is daarbij dat de ouders van de geïndiceerde peuter de weg vinden naar de VVE-peuteropvang, de overgang van de peuter naar de basisschool zo soepel mogelijk verloopt en dat de peuter op de basisschool zo nodig meteen passende ondersteuning krijgt.

2.4 KWALITEITSZORG EN MONITORING VAN VVE

Kwaliteitszorg is het systematisch en cyclisch werken aan het meten, borgen en verbeteren van de kwaliteit van VVE. Het gaat er vooral om dat kinderen zoveel mogelijk profiteren van deelname aan VVE.

Het uiteindelijke doel van VVE is kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun start in groep 3 van de basisschool en hun verdere school- en maatschappelijke loopbaan. Om dit doel te bereiken, stelt het Rijk middelen aan de gemeente beschikbaar. Daarom is het van belang om het bereik en de uitvoering en de opbrengsten van VVE systematisch in kaart te brengen, conclusies te trekken, de afspraken te evalueren en het beleid waar mogelijk te verbeteren.

Dit vraagt om kwaliteitszorg met een regelmatige evaluatie samen met de betrokken partners, opsporen van knelpunten, nagaan of het werkt en loopt zoals bedoeld en of de kwaliteit verbeterd kan worden. De evaluatie kan met korte vragenlijstjes,

checklists, evaluatiemomenten tijdens reguliere overleggen en soms ook door een kleine audit. Hiervoor richten we een aantal overlegmomenten in.

Op de agenda van de LEA agendeert de gemeente minimaal één keer per jaar het VVE-beleid. In de LEA bespreken de bestuurders het beleid op grote lijnen, monitoren ze de resultaten van de VVE en nemen ze op basis van de resultaten besluiten over eventuele veranderingen, aanvullingen en verbeteringen van het VVE-beleid.

Daarnaast is er een VVE-werkgroep actief, bestaande uit de zorgcoördinatoren bij de peuteropvang en/of de pedagogisch medewerkers, de intern begeleiders van de basisscholen en de jeugdverpleegkundigen. Zij doen voorstellen voor verbeteringen voor het VVE-beleid en – werkwijze en denken mee over de haalbaarheid daarvan.

Jaarlijks organiseert de gemeente een brede VVE-werkbijeenkomst voor alle partners die betrokken zijn bij de VVE in de gemeente en een rol daarin (kunnen) spelen.

HOOFDSTUK 3

AFSTEMMING EN RELATIE MET ANDERE BELEIDSTERREINEN IN BUREN

Het onderwijsachterstandenbeleid bepaalt de inzet vanuit verschillende partners om (taal)achterstanden bij jonge kinderen tot 12 jaar zo klein mogelijk te maken. Het onderwijsachterstandenbeleid staat natuurlijk niet op zichzelf maar heeft raakvlakken met andere beleidsterreinen die voorwaarden scheppen voor inwoners om te kunnen participeren in de samenleving. Elk individu heeft daarin haar of zijn verantwoordelijkheid en sommige inwoners hebben extra steun nodig.

Onderwijsachterstandenbeleid heeft raakvlakken met de volgende beleidsterreinen:

- Kinderopvang;
- Passend onderwijs;
- Preventief jeugdbeleid/jeugdhulp/jeugdgezondheidszorg;
- Kindcentra;
- Doorgaande lijn Primair Onderwijs – Voortgezet Onderwijs;
- Laaggeletterdheid.

3.1 KINDEROPVANG

De gemeente Buren vindt het belangrijk dat alle peuters een goede voorbereiding op de basisschool kunnen krijgen. Peuters met een VVE-verwijzing gaan naar de VVE-peuteropvang (10-12 uur per week). Peuters die geen VVE-verwijzing hebben, kunnen gebruik maken van peuteropvang (6-8 uur per week) of de kinderopvang. Alle ouders betalen een inkomensafhankelijke bijdrage.

3.2 PASSEND ONDERWIJS

In augustus 2014 is passend onderwijs ingevoerd. Schoolbesturen zijn ervoor verantwoordelijk dat ieder kind een passende plek, thuisnabij of aansluitend bij haar of zijn mogelijkheden, in het onderwijs krijgt.

Vroegschoolse educatie vindt plaats in groep 1 en 2 van het basisonderwijs. In die zin is hier ook sprake van onderwijs dat passend is bij de behoefte van het kind. Daarnaast delen schoolbesturen en gemeenten de verantwoordelijkheid voor onderwijsachterstanden.

3.3 PREVENTIEF JEUGDBELEID, JEUGDHULP EN JEUGDGEZONDHEIDSZORG

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente Buren verantwoordelijk voor een groot aantal nieuwe taken op grond van de Jeugdwet. Daarnaast zijn het preventieve jeugdbeleid en de jeugdgezondheidszorg ook taken van de gemeente. Hierbij gaat het om de algemene en preventieve taken op het gebied van opgroeien en opvoeden van kinderen. De afgelopen jaren investeerde de gemeente Buren in het preventieaanbod door een gerichte inzet van onder andere het welzijn en de jeugdgezondheidszorg. Door ondersteuning aan ouders en kinderen dichtbij en laagdrempelig te organiseren zet de gemeente in op het versterken van een gezonde, kansrijke en veilige opvoed- en opgroeiomgeving.

3.3 KINDCENTRA

De organisaties voor onderwijs en kinderopvang werken aan een breed aanbod voor kinderen. Het is niet nodig om in iedere kern hetzelfde programma voor kinderen aan te bieden. Profileren op thema's is mogelijk. Hierbij valt te denken aan taal, bewegen, techniek of natuur. De huidige accommodaties zijn niet allemaal geschikt om het aanbod voor kinderen te huisvesten. In de komende jaren vragen onderwijs en kinderopvang een andere fysieke leeromgeving. Het ontwikkelen van kindcentra met een combinatie van functies is een oplossing voor deze vragen.

3.4 DOORGAANDE LIJN PRIMAIR ONDERWIJS –VOORTGEZET ONDERWIJS

In de gemeente Buren zijn geen scholen voor Voortgezet Onderwijs. Na de basisschool gaan kinderen buiten de gemeente dus naar het Voortgezet Onderwijs. Het betekent dat deze kinderen niet meer direct in beeld zijn van het onderwijs in de gemeente. Een doorgaande lijn in het taalonderwijs is dan ook niet te realiseren. De besturen van de onderwijsorganisaties en de gemeente onderzoeken de mogelijkheid voor een afdeling van Voortgezet Onderwijs in de gemeente, een Junior College. Dat biedt onderwijs aan leerlingen tot en met 14 jaar, waarbij kinderen langer in de eigen omgeving onderwijs kunnen krijgen. Dat kan positief zijn voor de ontwikkeling van sommige kinderen, zowel pedagogisch als op het gebied van de taalontwikkeling.

3.5 LAAGGELETTERDHEID

Sinds enkele jaren zet de gemeente Buren zich in voor de strijd tegen laaggeletterdheid. Iemand die laaggeletterd is heeft moeite met lezen en schrijven in de Nederlandse taal en dat belemmert haar of zijn dagelijks functioneren. In samenwerking met ROC Rivor zette de gemeente vier leerpunten in vier grote kernen op waar alle inwoners met een leervraag terecht kunnen. Op de leerpunten geven ROC-docenten les en begeleiding op het gebied van lezen, schrijven en digitale vaardigheden.

In 2019 staat de evaluatie van de uitvoering van het bibliotheekwerk gepland waarbij de gemeenteraad van Buren een nieuw besluit over leesstimulering zal nemen.

HOOFDSTUK 4

VOOR- EN VROEGSCHOOELSE EDUCATIE – RANDVOORWAARDEN

4.1 TOEZICHT DOOR DE GGD

Naast het zorgen voor een voldoende aanbod en toegankelijkheid van peuteropvang en het monitoren van de gemeentelijke resultaatafspraken heeft de gemeente ook een taak in het toezicht houden op de voorschoolse educatie. De GGD controleert of de locaties voldoen aan de eisen die gesteld zijn aan de kinderopvang.

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en op de uitvoering van de wettelijke taken van gemeenten voor de kinderopvang. Het toezicht is risicogestuurd. Dat wil zeggen dat de Inspectie afgaat op signalen die zij krijgt en op basis daarvan gericht onderzoek gaat doen. Zij doen dit op basis van het onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs. Dit kader wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van nieuwe en of gewijzigde wet- en regelgeving.

De gemeente is eindverantwoordelijk voor het toezicht en handhaving van de kinderopvanglocaties en voor een correcte en actuele registratie daarvan in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). De gemeente geeft de GGD opdracht tot het houden van inspecties. De GGD inspecteert verschillende kwaliteitsdomeinen, zoals administratie, pedagogisch klimaat, personeel en groepen, veiligheid en gezondheid, accommodatie en ouderrecht. De GGD schrijft na iedere inspectie een rapport en publiceert het op de website van het LRK. De aanbieder is verplicht het rapport met de oudercommissie te bespreken en ook (een link) op de eigen website van de opvang te plaatsen. In het inspectierapport geeft de GGD een advies aan de gemeente om al dan niet te handhaven.

De in deze notitie beschreven bovenwettelijke eisen neemt de GGD in opdracht van de gemeente Buren mee in haar jaarlijkse inspecties bij de voorschoolse educatie.

4.2 GEMEENTELIJK VVE-BIJDRAGE

De gemeente Buren zet in op een kwalitatief en kwantitatief goed peuteraanbod. Ouders betalen een inkomensafhankelijke bijdrage en de gemeente Buren zorgt via een 'geld-volgt-kind' systematiek dat aanbieders van peuteropvang die aan de vastgestelde eisen voldoen, middelen ontvangen om het aanbod te realiseren.

We maken onderscheid in vier categorieën ouders:

	Wet kinderopvang	Niet Wet kinderopvang
Peuter met VVE-indicatie	A	C
Reguliere peuter	B	D

De ouders die onder A en B vallen vragen zelf kinderopvangtoeslag aan bij de belastingdienst. De ouders die onder C en D vallen ontvangen deze toeslag - via de aanbieders van peuteropvang- van de gemeente.

Gezinsinkomen	Ouderbijdrage per maand*
Tot €19.443	€ 8,55
€30.000	€ 17,11
€45.000	€ 32,72
€60.000	€ 49,62
€90.000	€ 98,38

* bij 8 uur peuteropvang bij een tarief peuteropvang per uur van € 8,02

Wanneer ouders een peuter met een VVE-indicatie hebben mag het kind extra uren komen (in 2019 4 uur extra en in 2020 8 uur extra) waarvoor geen ouderbijdrage wordt berekend. Deze kosten neemt de gemeente Buren voor haar rekening om zodoende te zorgen dat financiën geen belemmering zijn om peuters een voldoende VVE-aanbod te bieden.

BEGROTING EN FINANCIERING

Specifiek voor jonge kinderen ontvangt de gemeente Buren rijksmiddelen voor het onderwijsachterstandenbeleid om een in kwantiteit en kwaliteit voldoende aanbod te bieden aan doelgroepkinderen. Deze middelen zijn te besteden aan:

- 1. de voorschoolse educatie³
- 2. aan overige activiteiten voor leerlingen van Primair onderwijs met grote achterstand in de Nederlandse taal⁴
- 3. aan afspraken over Voor- en Vroegschoolse Educatie met VVE-partners⁵

Onderstaande begroting past binnen de door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2019.

BEGROTE KOSTEN	2019	2020	2021	2022	TOTAAL
Voor- en Vroegschoolse Educatie					
Indicatie VVE	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 16.000
Toeleiding VVE	€ 20.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 110.000
Aanbod VVE op de peuteropvang	€ 240.000	€ 338.000	€ 368.000	€ 388.000	€ 1.334.000
Programma's en interventies op peuteropvang	€ 20.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 40.000	€ 120.000
Programma's en interventies op basisscholen	€ 20.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 40.000	€ 120.000
Overige activiteiten					
Monitoring resultaten	€ 30.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 60.000
Nieuwe interventies	€ 20.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 140.000
Kwaliteitsdialoog VVE	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 20.000
Beleidsontwikkeling & coördinatie	€ 30.000	€ 20.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 70.000
Totale kosten	€ 389.000	€ 507.000	€ 527.000	€ 567.000	€ 1.990.000

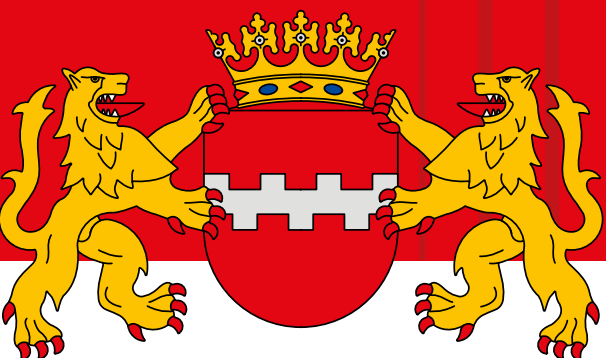
INKOMSTEN					
Verwachte inkomsten OAB* (zie toelichting)	€ 424.274	€ 451.516*	€ 475.758*	€ 500.000*	€ 1.851.548
Middelen voorschoolse voorzieningen	€ 54.791	€ 36.528	€ 36.528	€ 36.528	€ 164.375
Gemeentelijke middelen ontwikkelingsachterstanden	€ 60.695	€ 60.431	€ 60.431	€ 60.431	€ 241.988
Totale inkomsten	€ 539.760	€ 548.475	€ 572.717	€ 596.959	€ 2.257.911

Toelichting over de OAB-middelen:

De gemeente ontvangt de middelen voor onderwijsachterstandenbeleid als een specifieke doeluitkering. Dit houdt in dat de middelen niet vrij besteedbaar zijn en het deel wat over blijft na een periode van 4 jaar moet worden terug betaald. De gemeente mag de middelen gedurende de termijn van 4 jaar verschuiven; ofwel mag overschotten in de eerste jaren reserveren voor de volgende jaren.

* Deze bedragen zijn indicatief, exacte bedragen worden per jaar bekend gemaakt.

3 Wet Primair Onderwijs, artikel 166 4 WPO, artikel 165 5 WPO, artikel 167

Colofon

Dit is een uitgave van de Gemeente Buren.

Bezoekadres:
Wetering 1
4021 VZ Maurik

Postadres:
Postbus 23
4020 BA Maurik

T: 14 0344
www.buren.nl
gemeente@buren.nl

Teksten:
Gemeente Buren

Vormgeving:
NDOOC bv
Buren

Buren,
Januari 2019